

Abstrakt:

U amniotických obratlovců může být pohlaví určeno genotypem, nebo podmínkami okolního prostředí, především teplotou, během rané fáze ontogeneze. Nejen velkou druhovou diverzitu, ale i diverzitu ve způsobech určení pohlaví nalezneme u parafyletické skupiny plazů, u kterých se vyskytují oba zmíněné typy určení pohlaví. Zaměříme-li se na environmentální určení pohlaví, zjistíme, že ohledně jeho fungování panuje stále mnoho nejasností. Například není jasné, jakým způsobem dokáže embryo zachytit teplotní signál, na jehož základě se diferencují gonády. Nedávno byl navržen teoretický model, který předpokládá, že zásadní roli v tomto procesu hrají reaktivní formy kyslíku (ROS) a vápenaté ionty. Tato práce představuje experimentální otestování role ROS pomocí ošetření vajec gekončíka nočního (*Eublepharis macularius*) a gekona *Pachydactylus tigrinus* paraquatem. Kromě toho byl u těchto druhů otestován také vliv hypoxie, která je ekologicky relevantním faktorem při inkubaci plazích vajec a mimo jiné může mít vliv i na produkci ROS. Získané výsledky vliv paraquatu ani hypoxie nepodporují, přesto však hypotézy jejich vlivu nelze jednoznačně zamítnout a je třeba další studium.

Klíčová slova:

určení pohlaví, ESD, gekoni, paraquat, hypoxie, reaktivní formy kyslíku